

LIKAVAN

ZA NAPLNENÍM SNA SA SKRÝVA NEZIŠTNÁ PRÁCA

Nová monografia Likavky mapuje históriu obce, typické črty a príznačné charakteristiky

Snom azda každého človeka je zanechať po sebe nezmazateľnú stopu. Spôsobov ako to dosiahnuť je veľa, napríklad viesť príkladný

točnosť. Náročná zostavovateľská práca si vyžiadala svoj čas, energiu, neuveriteľný individuálny vklad každého prispievateľa. Hotovému

dielu preto predchádzalo neúnavné zbieranie materiálov, študovanie spisov, archívnych záznamov doma i v zahraničí, zhromažďovanie fotografického materiálu, veľa rozprávania so staršími obyvateľmi - pamätníkmi, triedenie všetkých materiálov a ich chronologické a tematické sumarizovanie, overovanie použitých faktov a informácií. Publikáciu sprevádzalo množstvo práce, obety, veľa stretnutí, diskusií.

Po šiestich rokoch, v decembri 2013, zostavovateľ monografie Valentin Sýkora odovzdal obci čistopis monografie. Ešte predtým sa podarilo získať finančné prostriedky na budúcu tlač knihy vďaka podanému projektu realizovanému prostredníctvom grantového Programu cezhraničnej spolupráce Poľsko - Slovenská republika 2007-

počas slávnostného programu pripraveného Likavčanmi pre Likavčanov. Skladba programu bola vybratá citlivo, taktiež voľba krstných otcov. V tejto súvislosti pohladilo na dušu aj vyznanie Lýdie Eckhardt. Pozdrav a uznanie odovzdal Likavčanom odovzdal i Mięczysław Raczyński, starosta partnerskej obce Wilkowiec w Polsce a sprostredko-

Na tlač knihy sa podarilo získať peniaze vďaka projektu z grantového programu cezhraničnej spolupráce.

a obetavý život, nezištne pracovať v spolokoch a organizáciách, či podieľať sa na produktoch presahujúcich určitý hodnotový rámec. Skupina takto zmysľajúcich ľudí sa dala dokopy v roku 2009, aby vytvorila dielo, ktoré sa žiadalo, po ktorom každý túži, na ktoré môže byť každý právom hrdý.

Toto boli nosné motívy vedúce autorský tím zostavovateľov prvej ucelenej publikácie o obci Likavka, mapujúcej jej históriu, typické črty a príznačné charakteristiky pre-
tavené do faktov a reálnych sku-

vane aj predseda ŽSK Juraj Blanár. Od začiatku príprav monografie až po jej dôstojný krst bola atmosféra, ktorá sprevádzala jej vznik naplnená nezištnou prácou, srdečným tvorivým potenciálom, citom a láskou k rodnej obci. Preto je kniha taká úžasná a príťažlivá, má obrovskú vypovedaciu schopnosť, spôsobuje svojim čitateľom radosť.

Vyslovujem preto hlboké uznanie a poďakovanie všetkým, ktorý sa na jej podobe podieľali: Valentínovi Sýkovi - ocenenému pri príležitosti vydania monografie Cenou starostu obce, Pavlovi Fainovi, Alojzovi Hrkovi, Marianne Stančokovej, Janke Hrkovej, Ivete Zuskinovej, Andrei Jágerovej, Margite Jágerovej, Vladimírovi Roškovi, Petrovi Brtkovi, Pavlovi Burgárovi, Michaele Milej, Miroslavovi Brtkovi, Tiborovi Záhorcovi, Jánovi Šindlerymu a Anne Sýkorovej, ktorá sa žiaľ verejnej prezentácie knihy nedočkala. Poďakovanie však patrí i tým, ktorí poskytli zostavovateľom monografie akékoľvek informácie, fotografie, dokumenty, všetkým ktorí pripravili alebo účinkovali vo vydarenom kultúrnom programe pri krste knihy, všetkým, ktorí akokoľvek nezištne pomohli, a ktorí nám verili.

> Marián Javorka
starosta Likavky

2013, financovaného z eurofondov.

Začala sa fáza pripomienkovania obsahu budúcej monografie, historické i faktické konfrontácie, úpravy fotografického materiálu, práce na grafickej podobe knihy, viacnásobné gramatické a štylistické korektúry. V lete tohto roku dostal obsah formu, duša sa odela do tela, kniha nesúca stručný názov Likavka uzrela svetlo sveta.

Posledným krokom na ceste realizácie dlhoočakávaného diela bola jej oficiálna verejná prezentácia, ktorá sa uskutočnila 5. septembra v Kultúrnom dome Likavka

NÁUČNÝ CHODNÍK
POD ČEBRAŤOM

3

S LETOM SA LÚČILO
500 ĽUDÍ

6

JE UŽ ZLÝM
DŇOM KONIEC?

8

ZAČALI SME PÍSAŤ NOVÚ ÉRU ROZVOJA CESTOVNÉHO RUCHU

Turisticko-informačná kancelária pri ceste k hradu Likava bude otvorená ešte aj počas októbra

Novú éru rozvoja turizmu začala Likavka písať 21. marca, kedy sa slávnostne otvoril nový drevený objekt Turisticko-informačnej kancelárie Likavky (TIK) pri ceste k hradu. Po zabezpečení všetkých potrebných náležitostí k jeho chodu sa TIK spustil do prevádzky v máji tohto roku. TIK má spĺňať funkciu najmä informačného charakteru pre turistov, ktorých je naozaj veľa, čo nám ukázala najmä prázdninová sezóna. Na skvalitnenie služieb do priestoru postupne doplníme rôzne suveníry. Zatiaľ máme v ponuke pohľadnice s motívom Likavky, puzzle, magnetky, turistické mapy, knihy a rôzne iné suveníry. V rámci členstva Klaster Liptov sa predáva aj celoročná zľavová karta Liptov region card. TIK budeme prevádzkovať aj v októbri, počas zimných mesiacov bude mimo prevádzky.

Stavba kancelárie, jej zariade-

nia, informačné a pamätné tabule boli realizované zo zdrojov Európskej únie, Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Programu cezhraničnej spolupráce Poľská

republika – Slovenská republika 2007-2013. Drevostavba bola postavená za 23 120 eur. Jej zhotoviteľom je spoločnosť HDV Engineering z Liptovských Sliačov. In-

teriér bol vybavený nábytkom, počítačovou technikou a ďalším zariadením v celkovej hodnote 2 760 eur.

> (RAK, MD)

DO LEKÁRNE V OBCI CHODÍME UŽ 20 ROKOV

Čas neúprosne letí a v tomto roku uplynie už 20 rokov od vzniku lekárně v Likavke. Počas všetkých tých rokov sme zažili rôzne obdobia. Časy relatívne pokojné, kedy bola radosť pracovať, aj turbulentné, pretože počas platobnej neschopnosti poisťovní a krachu poisťovne Perspektíva nám išlo doslova o existenciu.

VŠIMLI SME SI...

Ostatné dva-tri roky nazvem zasa obdobím neistoty a legislatívnej nehmúcnosti, pretože nové lekárně

vznikajú pomaly na každom rohu a pre mnohých pacientov pribudol nový fenomén – nedostatkové lieky. Vďaka našej legislatíve je totiž veľa liekov vyvázaných do zahraničia a slovenskí pacienti potom na

svoje lieky musia buď dlhšie čakať, niekedy aj týždne, alebo v lepšom prípade obídu všetky okolité lekárně, kým svoj liek dostanú.

Za tie roky prešlo našimi dverami mnoho pacientov, pred očami nám vyrástla nová generácia mladých ľudí, ktorých si pamätáme doslova od kočíka po dospelosť.

Pri tejto príležitosti by som sa rada poďakovala bývalým starostom Ondrejovi Dubovcovi a Vladi-

mírovi Roškovi, ale aj súčasnému Mariánovi Javorkovi, ako aj kolektívu pracovníkov Obecného úradu v Likavke za ústretovosť a ochotu kedykoľvek pomôcť. Vďaka patrí aj lekárom a sestričkám likavského zdravotného strediska a mojim kolegyniam za dlhoročnú výbornú spoluprácu, ale v neposlednom rade - vďaka patrí hlavne všetkým našim pacientom a spoluobčanom, ktorí sa na nás s dôverou obraciate, keď hľadáte pomoc pri zvládaní zdravotných problémov.

> Ivica Blahútová

NETRADIČNÝ DAR FERDINANDA MÁRNOTU PRE MATERSKÚ ŠKOLU

60 balení sirupu do mlieka. Výhru v známej televíznej súťaži sa Likavčan rozhodol venovať deťom v našej škôlke

Jedným z najkraších prejavov úcty a sympatií je dar v akejkol'vek podobe. V dnešnej dobe, kedy sa často zdá, že mnoho ľudí myslí len na seba, poteší darované dvakrát. Navyše, keď ide o nezištný čin, ktorým darca pomôže práve tým, ktorí to najviac potrebujú. Taký je aj prípad Likavčana, ktorý sa rozhodol výhru v známej televíznej súťaži venovať deťom z našej materskej školy. Ide o ukážkový prípad pomoci, ktorej je schopný len charakterný človek.

Náš spoluobčan Ferdinand Márnota 10. septembra venoval deťom v materskej škole 60 balení sirupu

do mlieka z Moo Goo, z ktorého možno pripraviť 390 litrov chutného mliečného nápoja s príchutou kakaa, vanilky a jahody. Pán Márnota získal tieto sirupy ako bonusovú cenu v televíznej, divácky veľmi obľúbenej, súťaži Cena je správna!, v ktorej vzorne reprezentoval seba a svoju rodinu, ale hrdo sa v nej prihlásil aj k našej drahej Likavke. Patrí mu preto uznanie za nezištnú podporu škôlky a školskej jedálne, veď darované sirupy majú hodnotu približne 170 eur. Ďakujeme!

> (JAV, MD)

LIKAVKA SI PRIPOMENULA 70 ROKOV OD SNP

Jaroslav Mikuštiak v príhovore kritizoval všetkých, ktorí spochybňujú odkaz povstania

Základná organizácia Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov a Obec Likavka usporiadali vo štvrtok 4. septembra 2014 oslavy 70. výročia Slovenského národného povstania.

Podujatie sa začalo o 12.30 pietnym aktom spojeným s položením venca pri pamätníku na Kramaris-kách. Oslavy pokračovali o jednej slávnostným programom pred bývalým obecným úradom. Po položení venca pri pamätnej tabuli s menami obetí protifašistického odboja v Likavke a hymne spoločnej s četnou salvou nasledoval kultúrny program, v ktorom účinkovali deti Základnej školy s materskou školou Likavka.

O slávnostný príhovor sa postaral Jaroslav Mikuštiak, brat Jána Mikuštiaka, ktorý zahynul v bojoch počas SNP. V príhovore vyzdvihol význam povstania ako najvýznam-

nejšieho celonárodného počinu v protifašistickom hnutí v Európe a kritizoval všetkých, ktorí spochybňujú odkaz SNP.

Starosta Marián Javorka sa prihovoril predovšetkým deťom ZŠ s MŠ, ktoré boje a vojnu ako takú vnímajú osobitne, svojím spôsobom. Na záver osláv sa prítomným

prihovorila tajomníčka Okresného výboru Slovenského zväzu protifašistických bojovníkov Alžbeta Špirková.

Dôstojné oslavy 70. výročia Slovenského národného povstania sa tešili bohatej účasti a záujmu.

> (JAV)

STRUČNE

ČIASŤOČNÁ UZÁVIERKA DO KONCA OKTÓBRA

Okresný úrad Ružomberok, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, na základe žiadosti Vodárenskej spoločnosti Ružomberok, povolil čiastočnú uzávierku cesty III/018104 v Likavke v dĺžke 250 metrov (železničná ulica od križovatky smerom na Rybárpole po križovatku smerom na Paračku). Dôvodom je výstavba kanalizácie a prípojok. Uzavretá je od 2. septembra do 30. októbra časť jazdného pásu uvedenej cesty. Premávka je usmernená prenosným dopravným značením.

HASIČSKÝ VIACBOJ V AMFITEÁTRI

Likavskí hasiči pozývajú súťažné družstvá mladých hasičov a samozrejme širokú divácku verejnosť na VII. ročník Hasičského viacboja mladých hasičov, ktorý sa uskutoční 18. októbra 2014 na amfiteátri pod hradom Likava o ôsmej ráno. Viac informácií: 0907 837 928, kuddlickar@gmail.com.

LIKAVSKÁ SALÁMA

O tom, že Likavka je na Slovensku známa nielen vďaka básni Sama Chalupku svedčí aj zaujímavosť, na ktorú upozornil náš rodák Ing. Igor Marton, momentálne žijúci v Pezinku. Nevedno či sa výrobok „Likavská saláma“ vyrába podľa nejakej likavskej receptúry, jednako patrí do portfólia výrobkov spoločnosti Mäsokombinát Nord vo Svite. Ďakujeme za propagáciu a želáme „dobrú chuť“!

SKRÁŠŤUJÚ PRIEČELIE KULTÚRNEHO DOMU

V týchto dňoch dokončujú prácu na skrášlení priečelia kultúrneho domu v našej obci. Po výmene okenných rámov má nasledovať vymalovanie interiéru pri vstupe do objektu. Budova bude mať dôstojný a krajší vstup, ako tomu bolo doposiaľ.

> pripravili (MD, RAK)

OTVORIA NÁUČNÝ CHODNÍK POD ČEBRAŤOM

Už 11. októbra bude slávnostne otvorená trasa nového náučného chodníka Čebrať-Skalky, ktorý vybudovalo Urbárske po-

1 320

metrov je dĺžka nového náučného chodníka pod Čebraťom. Na jeho trase sa nachádza 10 stanovišok.

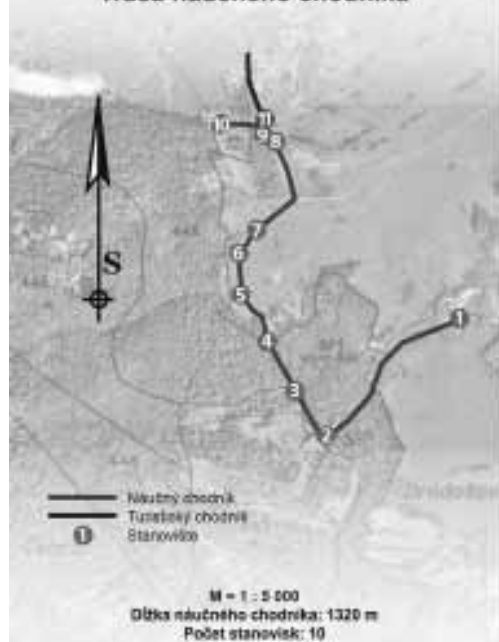
zemkové spoločenstvo Likavka pre všetkých ľudí dobrej vôle. Vzdávame ním úctu ľuďom, ktorí svojím kúskom práce prispeli k zveladeniu likavského urbáru. Je tiež vďaka za dedičstvo našich otcov, dedov a pradedov, ktorí nás viedli k láske k lesu. Často v zložitých spoločenských a hospodárskych pomeroch položili pre nás základy dnešného moderného a odborne vedeného lesného hospodárenia.

Náučný chodník je vybudovaný v Šípskej Fatre, v peknej krajine pod vrchom Čebrať v dĺžke 1 320

m. Na jeho trase sa nachádza 10 stanovísk, na ktorých budú návštevníci postupne oboznámení s pohorím Šípska Fatra, jeho faunou a flórou, históriou urbáru a poľovníctvom v Likavke. Milovníkov prírody tiež privíta studnička pod lesom, krmidlo pre srnčiu zver a kaplnka sv. Huberta, ktorá bude slávnostne posvätená pri otvorení chodníka. Všetkých srdečne pozývame na prehliadku.

> Pavel Fain
predseda urbáru

Trasa náučného chodníka

Stanovišta náučného chodníka

- 1 Vtáča v Šípskej Fatre, v krajine pod vrchom Čebrať, v skanom areáli baňa Dmrdobovo
- 2 História Urbárskeho spoločenstva Likavka - Lúžka Hlivovo
- 3 Studnička pod lesom a modlitba pri studničke
- 4 Rastlinstvo - Flóra
- 5 Poľovníctvo v časoch dávno minulých a dnes
- 6 Kmelec pre srnčiu zver
- 7 Kaplnka sv. Huberta - patróna poľovníkov a modlitba k sv. Hubertovi
- 8 Živočístvo - Fauna
- 9 Nižné jazierko medzi Čebraťami
- 10 Vyšné jazierko medzi Čebraťami
- 11 Turistický chodník: Skalky - Dúbravice - Ústie doľny Švrtník

O krem takýchto navonok viditeľných vecí však likavskí hasiči robia aj mnoho vecí bežnému človeku navonok nepostrehnuteľných. Asi najvýznamnejšou, i keď málo viditeľnou, činnosťou je výstavba hasičského špeciálu V3S, ktorý by nám mal zabezpečiť efektívnejšiu a lepšiu akcieschopnosť zboru najmä pri lesných požiaroch v nedostupných terénoch.

Automobil V3S všetci poznáme asi ako najvydarenejšie vozidlo práve pre takéto terény, v kombinácii s cisternou, čerpadlom a iným hasičským vybavením je to takmer všetko dostupný hasičský automobil. Svojpomocne

Počas nasledujúcich týždňov sa v Likavke uskutočnia preventívne protipožiarne kontroly.

budujeme tento hasičský špeciál z klasickej vojenskej V3S-ky valník od februára tohto roku.

Nie menej dôležitou činnosťou

Zo zákona NR SR č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarimi (ďalej len zákon) vyplývajú povinnosti aj pre obce. Jednou z takýchto povinnos-

formovať, že počas nasledujúcich týždňov sa takéto kontroly v Likavke uskutočnia. Obec prostredníctvom kontrolných skupín v rámci kontroly upozorňuje fyzické osoby a príslušných zamestnancov právnických osôb na zistené nedostatky a požaduje ich odstránenie bez zbytočného odkladu. Nedostatky, ktoré nie je možné odstrániť bez zbytočného odkladu, kontrolné skupiny oznamujú obci, ktorá rozhodnutím uloží lehotu na ich odstránenie. Po uplynutí lehoty určenej na odstránenie nedostatkov sa vykonáva kontrola, ktorou sa overuje splnenie uložených opatrení. V niektorých prípadoch môže obec dokonca rozhodnúť o vylúčení veci z používania.

Veríme, že pri vykonávaní preventívnych protipožiarnych kontrol poskytnete dobrovoľným hasičom potrebnú súčinnosť a tiež, že nám svojou opatrnosťou a ostrážitosťou pomôžete znížiť počet požiarov a ich následkov.

> **Peter Brtko**
predseda Dobrovoľného hasičského zboru Likavka

BUDUJEME HASIČSKÝ ŠPECIÁL

Pravidelne vás informujeme o najdôležitejších udalostiach, súvisiacich s požiarnou ochranou, či už o zásahoch, súťažiach, kultúrnych podujatiach alebo o úspechoch likavských hasičov.

hasičov sú rôzne školenia a cvičenia, ktoré pravidelne vykonávame na zlepšenie našej zásahovej činnosti, a tiež každý technický výjazd a zásah, ktorý nám odhaľuje, čo ešte je potrebné zlepšiť. Raz ročne kontrolujeme v spolupráci s Vodárenskou spoločnosťou Ružomberok všetky požiarne hydranty v obci, aby boli dostupné a funkčné v prípade potreby pri požiari.

Našou častou činnosťou je aj pomoc pri rôznych podujatiach v obci i mimo nej. Organizujeme opravu počas podujatí, alebo zabezpečujeme protipožiarnu hliadku na zamedzenie vzniku požiaru v zmysle príslušného zákona.

tí je aj úloha zabezpečiť prostredníctvom preventívára požiarnej ochrany alebo inej odborne spôsobilej osoby vykonanie preventívnych protipožiarnych kontrol v obci. Tieto preventívne protipožiarne kontroly vykonávajú určité kontrolné skupiny, zložené z dobrovoľných hasičov. Kontroly sa vykonávajú v rodinných domoch, v objektoch právnických osôb a fyzických osôb - podnikateľov, v ktorých nevykonáva štátny požiarnej dozor okresné riaditeľstvo hasičov.

V tomto roku uplynie päťročná lehota od ostatnej preventívnej protipožiarnej kontroly v našej obci. Preto vás chceme už teraz in-

5. AUGUST: CENTRUM LIKAVKY ZALIALA VODA Z POTOKA

V utorok 5. augusta krátko po tretej popoludní sa Likavkou prehnala krátká, ale intenzívna búrka. Na ulici Štefana Jánoviča sa vyliat potok stekajúci zo Žabova a narobil nemalé problémy obyvateľom domov okolo obecného úradu.

„Dobrovoľní hasiči z Likavky najskôr zabezpečovali spriechodnosť vodného toku, nakoľko pod mostom a lávkami sa zachytávali konáre, tráva a iný odpad, ktoré zabráňovali plynulému prietoku. Následne po upadnutí toku odčerpávali vodu z pivníc asi 6 rodinných domov, prilahlých dvorov a miestnych komunikácií a vyčistili komunikácie a parkovisko pri obecnom úrade od naplaveného štrku a bahna. Na inom mieste (vyššie po toku potoka) bolo tiež nutné odpíliť a vytiahnuť z potoka strhnutý železný plot, ktorý bránil plynulému prietoku.“

Po návrate do hasičskej zbrojnice bola hasičská technika očistená, hadice zavesené na sušenie, zásahové automobily doplnené, hasičská výstroj očistená. „Zistené bolo poškodenie jedného kalového čerpadla – nutná oprava,“ napísala stránka likavskihasic.sk.

> (MD)

TRIEDENÍM POMÔŽETE SEBE AJ OBCI

Od 1. januára budúceho roka má vstúpiť do platnosti nový zákon o odpadoch

V rámci množstva zmien, ktoré so sebou prinesie, bude umožňovať obciam pripraveným na jeho aplikáciu výrazne znížiť finančné prostriedky určené na triedené zložky komunálneho odpadu (plasty, sklo, papier a kovy). Podmienkou je dôsledné triedenie týchto zložiek.

V praxi to znamená, že ak sa v kontajneroch určených napr. na plasty bude nachádzať 80 a viac percent plastov, náklady na nakladanie s týmto odpadom bude znášať spoločnosť, ktorá ho likviduje. Ak tomu bude naopak, celú finančnú záťaž bude znášať obec.

MENEJ ODPADU NA SKLÁDKACH

Kvôli tomu je potrebné apelovať na dôsledné triedenie odpadov, veď podmienky naň sú v obci na veľmi slušnej úrovni. V tejto súvislosti chceme uviesť viacero informácií týkajúcich sa tejto dôležitej problematiky. Príjeme si základné dôvody prečo triediť odpad. Hlavným motívom pre triedenie odpadu je, že na skládky popuťuje menej odpadu, ktorý sa už nedá využiť a nebude nám hroziť, že príroda i celá krajina okolo nás sa premení na jedno obrovské smetisko. Na Slovensku sa totiž skládkuje až 76,47 % odpadu. Pritom až skoro 70% odpadu sa dá vytriediť a ďalej zhodnotiť.

Vytriedený odpad sa vracia do výrobného procesu ako surovina. To znamená šetrenie prírodných

zdrojov, čo a v širších súvislostiach predstavuje šetrenie životného prostredia v oblasti ovzdušia, prírodných zdrojov, ako aj zachovania charakteru krajiny. Triedenie odpadu má aj ekonomické výhody. Znížením množstva komunálneho odpadu o vytriedené druhotné suroviny, znížime náklady na zber a zneškodnenie tohto odpadu a separované suroviny, najčastejšie papier, plasty, sklo a kovové obaly je možné odpredať výkupcom druhotných surovín.

POZITÍVNY VÝSLEDOK

Ostatne štatistiky hovoria za všetko. V roku 2013 bolo v našej obci vyprodukovaných 826,92 ton komunálneho odpadu a vytriedilo sa 211,14 ton druhotných surovín, čo predstavuje 20,3% účinnosť separovania z celkovej produkcie odpadov. Vyťažiteľnosť separovaného zberu je 69,25 kg/obyvateľa/rok, čo je pozitívny výsledok, ale napriek tomu sa naďalej môžeme zlepšovať.

Zopakujme, že vytriedené zložky komunálneho odpadu, ako je papier, plast, kovové obaly a sklo, sa zhromažďujú v na to určených

nádobách, farebne odlišných. Farebné rozlíšenie nádob: Papier - modré nádoby, Plast - žlté, Sklo - zelené, Kovové obaly - hnedé.

Ako triediť papier? Zhodnotiť sa dajú tieto produkty: noviny, časopisy, kancelársky papier, reklamné letáky, knihy, zošity, krabice, lepenka, kartón. Do kontajnerov určených na papier nepatrí: mokrý, mastný, alebo inak znečistený papier, voskový papier, jednorazové plienky, obaly na vajčka, použité hygienické potreby.

Ako triediť plasty? Zhodnotiť sa dajú tieto produkty: fľaše od nealko nápojov a potravín, neznečistené fólie a plastové tašky, nádoby od drogériových prostriedkov. PET fľaše, nádoby z potravín a drogérie pred vhadnotením opláchnite vodou, nechajte obschnúť a stlačte nohou!!! Do kontajnerov určených na plasty nepatria: hrubo znečistené plasty zeminou, farbami, olejmi; viacvrstvé obaly, polystyrén, podlahové krytiny, gumy, lino-lea, striekačky, ihly a jednorazové plienky.

Ako triediť sklo? Zhodnotiť sa dajú tieto produkty: fľaše od nápojov, sklenené nádoby, tabuľové sklo. Do kontajnerov určených na sklo nepatria: žiarovky, žiarivky, neónky, keramika a porcelán, autoklo, drôtené sklo, zrkadlá, TV obrazovky, znečistené sklenené obaly farbami, chemickými látkami,

20,3%

účinnosť separovania odpadov dosiahla Likavka v minulom roku. Viani bolo v obci vyprodukovaných 826,92 ton komunálneho odpadu, vytriedilo sa 211,14 ton druhotných surovín.

mi, olejmi.

Ako triediť kovové obaly? Zhodnotiť sa dajú tieto produkty: konzervy, plechovky od nápojov, čisté aluminiové fólie. Kovové obaly pred vhadnotením opláchnite vodou, nechajte obschnúť a stlačte nohou!!! Do kontajnerov určených na kovové obaly nepatria: znečistené aluminiové fólie, tlakové kovové nádoby (sprej), monočlánky batérií.

OBYVATELIA Z OKOLIA

Nikdy nie je neskoro začať triediť jednotlivé zložky komunálneho odpadu, ísť v tomto smere vzorom. Príkladom pre tých, ktorí netriedia, ba dokonca triedenie odpadu znehodnocujú uskladňovaním neporiadku všakovakého druhu do kontajnerov určených na sklo, papier či plasty. Nehovoriac už o tom, že pôvodcami netriedeného odpadu v našich kontajneroch (mimočodom v Likavke ich máme 71) sú obyvatelia z okolitých obcí a miest. Len disciplína, trpezlivosť a dobrý príklad sú cestou k čistote a lepším životným podmienkam.

> **MARIÁN JAVORKA**
starosta Likavky

V NOVOM KOTLI BUDÚ VARIŤ SAMÉ DOBROTÝ

V Základnej škole s Materskou školou Likavka, v ktorej je súčasným riaditeľom Ľuboš Birtus, sa počas letných prázdnin zamestnanci školy v spolupráci s obecným úradom snažili čo najlepšie pripraviť nový školský rok. Vo veľmi príjemnom prírodnom prostredí bola dokončená nová oddychová zóna, v ktorej dominuje špirála s rôznymi druhmi liečivých rastlín. Je pripravená nielen na oddych, ale aj alternatívne vyučovanie. Práca na údržbe rozsiahleho oplotenia školského areálu sa tiež pomaly končí. Vzhľadom na počasie sa pomerne náročnou stala rekonštrukcia pergoly a strechy šatní, kde boli vykonané aj klampiarske práce. V súčasnosti pracujeme na dokončení podhládov pergoly. Obnovili sme aj vstup do budovy, v ktorej svoje vedomosti čerpajú naši najmenší žiaci. V materskej škole bude od nového školského roku zriadená štvrtá trieda. Aby sa v nej deti dobre cítili, pani učiteľky pripravili pre nich príjemné a podnetné prostredie. Základnú školu v školskom roku 2014/2015 navštevuje 245 žiakov. Kapacita MŠ je 84 detí. Nuž a aby všetkým popri vzdelávaní dobre chutilo, školská jedáleň má nový kotol, v ktorom sa budú variť samé dobroty.

> (BIR)

Historická snímka spred niekoľkých desaťročí. Pohľad z dnešnej hlavnej cesty východným smerom na centrum Likavky. Pozornému oku určite neujde, že niektoré objekty už v súčasnosti nestoja. Naopak, mnoho budov (najmä rodinných domov), odvtedy vyrástlo. Zmenilo sa aj obrábanie pôdy v Žabove, čo na fotografii jasne vidno, v porovnaní s dneškom. Snímka našej obce pochádza z archívu Liptovského múzea v Ružomberku.

> (MD)

LIKAVKA KEDYSI

Jedným z nich bol koncert nášho rodáka Jozefa Ivašku, ktorý bol 26. júna v Kultúrnom dome Likavka. Stredná generácia si pamätá jeho veľký hit Štvrté poschodie, ktorý mu zložil Zdeno Baláž (bývalý člen skupiny Elán), a s ktorým získal 1. miesto v televíznej súťaži Triangel. Bol však aj autorom skladieb, ktoré mu zakázali.

ODCHOD ZO SLOVENSKA

V roku 1988 sa rozhodol odísť zo Slovenska. Dnes v zahraničí (Rakúsko, Rusko, Amerika, Austrália, Ázia) spieva všetko – ľudovky, sakrálnu a opernú hudbu, rock. Jeho piesne vyšli na 12 albumoch, ostatný krstil na sklonku minulého roka v Bratislave. Spieva v štyroch jazykoch a vždy naživo. Hostom koncertu, ktorý prispel k úžasnej a neopakovateľnej atmosfére, bola česká speváčka Eva Pilarová, trojnásobná víťazka čitateľskej ankety Zlatý slávik v kategórii speváčok. Na podujatí ho sprevádzal orchester RK Jazz Band, ktorý hrá najznámejšie swingové a džezové skladby. Jozef Ivaška na koncerte pokrstil svoju biografickú knihu Mám život rád. Knihu mu vydala Marcela Chalachanová, Ružomberčanka žijúca v Bratislave. Plná sála a potlesk boli najväčšou odmenou tohto koncertu.

Aby naše podujatia neboli len o priestoroch kultúrneho domu, snažíme sa prilákať ľudí aj na akcie von pod holým nebom. Toto leto síce počasím nepraje, ale pred-

sa sa posledná letná akcia veľmi úspešne vydarila, aj keď pri troške mrholenia. Po minuloročnom vydatenom novom podujatí sme pri-

kreačných hráčov.

SÚŤAŽ PRE LABUŽNÍKOV

Do súťaže pre labužníkov sa pri-

ných zemiakov a 25 dkg bryndze. Porota v zložení Vladimír Klopota, Ľuboš Birtus a Soňa Baranová hodnotila hlavne chuť, vzhľad a čas prípravy. Víťazné 1. miesto obsadil tím z Ružomberka, na 2. mieste sa umiestnil spevokol sv. Juraja a 3. miesto obsadilo družstvo Nemčekovcov. Do futbalového turnaja sa síce prihlásilo šesť mužstiev, ale vzhľadom na nepredvídateľné okolnosti mohli odohrať futbalový turnaj len tri mužstvá. Prvé miesto obsadili Starí páni, druhé Kelt Klub Pub a tretie naši Meteníci.

ČEREŠNIČKA NA TORTE

Čerešničkou na torte po ukončení súťaží bol koncert skupiny Ploštín Punk. Najznámejšia lipovská kapela sa svojou dvojhodinovou produkciou postarala o úžasnú atmosféru počas podujatia. Po koncerte pokračoval v dobrej tanečnej nálade aj dídžej Lucky z Martinčka. Nechýbali ani detské atrakcie a občerstvovacie stánky. Všetkým súťažiacim ďakujeme za ich odvahu a chuť si zasúťažiť, OŠK Likavka za poskytnutie areálu, kultúrnej komisii, divadelníkom a zamestnancom obce za pomoc pri zabezpečení podujatia.

Dúfame, že sa na ďalšom ročníku zúčastní viac súťažiacich, či už vo varení pirohov alebo vo futbale a samozrejme sa tešíme na ešte hojnejšiu účasť a podporu divákov a priaznivcov dobrej zábavy.

> Miroslava Raksová

S LETOM SA ROZLÚČILO 500 ĽUDÍ

Naša obec žije bohatým kultúrnym spoločenským životom. Za zmienku stoja dve najvýznamnejšie podujatia, ktoré sa niesli v duchu hojnej účasti divákov s úžasnou, neopakovateľnou atmosférou.

pravili II. ročník Rozlúčky s letom, ktorá sa konala v sobotu 23. augusta v areáli nášho OŠK. Zúčastnilo sa na nej viac ako 500 návštevníkov. Rozlúčka s letom pozostávala zo súťaže vo varení bryndzových pirohov a z futbalového turnaja re-

hlásilo sedem družstiev - zamestnanci obecného úradu, spevokol sv. Juraja, divadelníci, červený kríž, naši folkloristi, tím z Ružomberka a nechýbal ani tím z ľudu - Nemčekovci. Každé súťažiace družstvo muselo uvariť pirohy z kila uvare-

MÁTE NESPOTREBOVANÉ LIEKY? DONESTE ICH DO LEKÁRNE

Ročne sa na Slovensku zlikviduje približne 100 ton odpadu z nespotrebovaných liekov. Tieto lieky platíme prvýkrát individuálne pri prevzatí z lekárne a druhýkrát platíme zo spoločného rozpočtu za ich likvidáciu. Lieky sú špecifickým tovarom, ktorý podlieha osobitným predpisom pri manipulácii s nimi. Nespotrebované lieky patria medzi nebezpečný odpad, v žiadnom prípade nepatria do komunálneho odpadu, ani do kanalizácie. Mohlo by dôjsť k znečisteniu pôdy, spodných vôd a ďalším závažným dôsledkom, napr. k zvyšovaniu

odolnosti mikroorganizmov voči antibiotikám, ktoré sa potom stávajú neúčinnými.

Zber nespotrebovaných liekov zabezpečujú lekárne a ich likvidáciu štátny ústav pre kontrolu liečiv. Kedy treba lieky vyradiť? Keď ich už nemáme ďalej užívať; ak sú po dobe použiteľnosti; znehodnotené kapsuly a tablety (odmrvené, popraskané, so zmenenou farbou, so zápachom po octe); masti, krémy, ktoré zmenili vzhľad, vôňu, konzistenciu; tekutiny, ktoré zhustli, zmenili farbu, vôňu alebo chuť.

Podľa usmernenia štátneho ústavu pre kontrolu liečiv nespotrebo-

vané lieky sa odovzdávajú v lekárnach zbavené vonkajších obalov, to znamená bez papierových škatuliek a príbalových letákov. Osobitne sa odovzdávajú použité injekčné striekačky a ihly (zozbierané do umelohmotnej fľaše a zaštipované), či ortuťové teplomery.

70 kg

nespotrebovaných liekov ročne (v priemere) zbiera lekáreň v Likavke od r. 2011.

Lekáreň v Likavke je zaradená do zberového kalendára, odpad odovzdávame dvakrát ročne – v apríli a októbri. Do roku 2010 sme zbierali priemerne 40 kg odpadu z nespotrebovaných liekov za rok, od roku 2011 to je v priemere o 30 kg viac. Ak sa chceme zodpovedne zachovať k nášmu životnému prostrediu a napokon aj k sebe samým, skontrolujme si občas našu domácu lekáreňku, aby sme si zbytočne z lekárne neprinesli lieky, ktoré už máme, aby sa nám doma nehromadili.

> Ivica Blahútová

VÝBORNÝ VÝKON LIKAVSKÉHO TÍMU

V sobotu 9. augusta Likavka opäť žila hasičským športom a zábavou.

S úderom pravého poludnia mohli všetci prítomní obdivovať úžasné výkony 19 tímov, ktoré si zmerali sily v súťaži Severoslovenskej hasičskej ligy, kde si v mužskej kategórii najlepší počínali hasiči z DHZ Bytčica (13,735 s) pred druhým DHZ Hliník nad Váhom (13,790) a tretím tímom z DHZ Staškov (14,091).

Domáce družstvo z Likavky predviedlo tiež vynikajúci výkon a nakoniec uchytlo pekné štvrté miesto. V kategórii žien boli najrýchlejšie ženy z DHZ Setechov (18,184 s), na druhom mieste skončil DHZ Hliník nad Váhom – dorast (19,328) a tretie miesto obsadili hasičky z DHZ Bytča (19,338).

Po skončení ligového kola po krátkej prestávke pokračovalo súperenie v rámci Memoriálu Štefana Rišu, ktorý likavskí hasiči usporadúvajú už od roku 2000. V tejto súťaži bojovalo ďalších 17 tímov v požiarnej útoke ale na hrubé zásahové hadice. Najrýchlejší boli muži z Oravskej Poruby pred Partizánskou Lupčou a Liptovskou Lúžnou, najrýchlejšie ženy boli z DHZ Lipt. Lúžna, potom DHZ Liesek a Párnica.

Po vyhodnotení Memoriálu celodenná hasičská akcia pokračovala na priestranstve za hasičskou zbrojnicou, kde si mohli aj diváci zasúťažiť v rôznych disciplínach: skákanie štyroch v jednom spoločnom vreci,

zhodenie terča hasičskou hadicou, prevracaní ťažkej a veľkej pneumatiky a v držaní plných vedier v rozpažení.

Večer pokračoval zábavou s DJ Markusom a ľudovou hudbou Hudbička z Likavky do jedenástej, kedy sme sa rozlúčili s priateľmi, aby sme sa takto o rok opäť zišli na peknej hasičskej akcii.

> (likavskihasic.sk)

TRI VRCHY ZDOLALI NA POČEŠŤ ODBOJA PROTI FAŠIZMU

Výstup na Predný Choč 14. augusta 1977 organizovaný Odborom turistiky TJ Likavka bol jednou z prvých akcií po jeho založení. Výstup bol organizovaný v rámci osláv 33. Výročia SNP a zúčastnilo sa na ňom 15 turistov. Tento výstup sa stal v ďalších rokoch tradíciou a organizuje sa v rámci osláv SNP.

V tomto roku sa uskutočnil už 26. ročník organizovaný Klubom slovenských turistov Likavka, ako súčasť osláv 70. výročia SNP v obci

Likavka s účasťou 13 turistov. Tí dostali účastnícke listy, magnetky a drevené odznaky.

Od roku 2013 Klub slovenských turistov Likavka pre zdatnejších turistov organizuje v deň výstupu na Predný Choč aj turistickú akciu „Tri vrchy okolo Likavky“. Ide o výstupy na Čebrať - Predný Choč - Mních v jeden deň. Hlavnou myšlienkou organizovania tejto akcie je, že každý z týchto vrchov pripomína nejakú udalosť zo SNP, symbolizujú tri vrchy zo štátne-

ho znaku Slovenskej republiky, a v neposlednom rade, predstavujú náročnosť o prekonaní seba samého.

Účastníci týchto turistických akcií vzdávajú hold občanom Likavky, ktorí sa zúčastnili v odboji proti fašizmu.

V tradícii bude KST Likavka pokračovať aj v ďalších rokoch na počesť SNP a už teraz pozývame všetkých záujemcov v roku 2015.

> Štefan Páter

Najviac gólov. To nie je radosné konštatovanie v počte presných zásehov futbalistov OŠK v sezóne 2014/2015. Bohužiaľ, je to práve naopak. Likavčania totiž v doterajších 7 kolách ligy vyťahovali loptu zo svojej siete až 20-krát, čo je suverénne najviac spomedzi všetkých tímov súťaže. Martin B inkasoval 15, Palúdzka, Bobrov a Švošov 13 gólov.

NIE SME SLABÝM TÍMOM!

Podpísali sa pod to najmä prehry v Palúdzke (1:6), Bobrove (1:4) či doma s Demänovou v úvodnom kole (0:3). „Áno, začiatok sezóny bol skutočne slabý,“ smutne priznáva Marián Javorka, starosta Likavky. Mužstvo spod stredovekého hradu dokonca až do minulého týždňa uzatváralo ligový pelotón na poslednom mieste.

Príčiny tohto nelichotivého začiatku ročníka vidí starosta aj v pozmenenom tíme. „Odišli nám viacerí dôležití hráči,“ tvrdí pre Likavan. „Nie sme slabým tímom, no svoje zohráva aj psychika, ktorá po každej prehre nahľadáva sebavedomie hráčov.“

ZÁCHRANA, ALE NIE NA CHVOSTE

Cieľom OŠK zostáva jednoznačne záchrana v piatej lige. To však neznamená, že mužstvo bude mútiť vodu na spodku tabuľky. „Treba byť trpezlivý,“ tlmí pesimizmus M. Javorka a pridáva dôležitý fakt: „Kým vlni mali futbalisti rozpočet 27 tisíc eur, tohto roku je to o 10 tisíc menej.“

Podľa neho je čas na konsolidáciu pomerov a stabilitu v kádri. Martin Bartoš, tréner OŠK Likavka, zostáva vo svojej funkcii. Činovníci klubu stále veria, že jeho zverenci budú v tabuľke stúpať.

„Bola to hotová katastrofa z našej strany. Naozaj, takto zle som ešte Likavku pod mojím vedením nevidel hrať,“ vyriekol vážne slová

tréner áčka po prehratom zápase v Palúdzke, kde Likavka dostala výprask 6:1. „Na začiatku stretnutia sme gólom Golisa viedli. Neskôr

premenili ich. Húževnatý súper bol efektívny a vyťažil z miníma maximum. „Ešte do polčasu otočil skóre na 2:1. A keď pridali ešte jeden gól,

la už 3:0. No prišli dva rýchle údery hostí a razom bolo desať minút pred koncom 3:2. Najtesnejšiu výhru však OŠK ubránili a radoval sa len z druhého plného bodového zisku v sezóne.

JE UŽ ZLÝM DŇOM KONIEC?

Futbalisti OŠK potrebujú prajnú futbalovú atmosféru, a nie nezmyselné ironické pokriky z hľadiska.

Zlý začiatok, dobrý koniec? O futbalistoch Likavky platí túto sezónu takmer do bodky prvá polovica vety. Či bude sedieť aj druhá časť, uvidíme o niekoľko mesiacov. Nový ročník piatej ligy sa totiž len nedávno začal. A pre hráčov OŠK nie práve najlepšie...

však domáci otočili stav na 2:1 a moji hráči akoby odišli.“

VÝHRU NAPOKON UBRÁNILI

Podobný scenár sa zopakoval aj začiatkom septembra v oravskom Bobrove. Likavčania tiež vyhrali 1:0. Mali šance, aj vyložené, no ne-

z našej strany už bolo naozaj po zápase.“

Minulý víkend sa však Bartošove družstvo vzchopilo. Do 80. minúty to v domácom prostredí vyzeralo, že si Likavka urobí z Dúbravy trhací kalendár. Po góloch Golisa a dvoch presných zásahoch Bubniaka vied-

„KRČMOVÍ“ TRÉNERI

Aj s futbalom to býva ako so životom. Raz ste hore, raz dole. Najprv sa vám nedarí, potom sa karta otočí. Alebo naopak. Treba veriť a dúfať, že zverenci Martina Bartoša si už zlé dni vybrali, že už im je koniec. K tomu, aby ich sebavedomie stúpalo a výkony sa zlepšovali, však potrebujú skôr povzbudzovanie domácich fanúšikov, a nie ironické pokriky z hľadiska, najmä od tých, ktorí sa cítia byť špičkovými trénermi (ale zrejme len za zábradlím, alebo v krčme).

Potom sa budú môcť v prajnej atmosfére sústrediť len na futbal. Likavka, do toho!

> Michal Domenik

DOTERAJŠIE VÝSLEDKY LIKAVKY

1. kolo: Likavka – Demänová 0:3. 100 divákov. **2. kolo:** Nižná – Likavka 1:5. 300 divákov. Góly OŠK: Golis 2, Bubniak 2, Hatala. **3. kolo:** Likavka – Kláštor pod Znievom 1:3. 200 divákov. Gól OŠK: Kendera. **4. kolo:** Palúdzka – Likavka 6:1. 150 divákov. Gól OŠK: Golis. **5. kolo:** Likavka – Lipovec 1:1. 150 divákov. Gól OŠK: Chorváth. **6. kolo:** Bobrov – Likavka 4:1. 120 divákov. Gól OŠK: Maliňák. **7. kolo:** OŠK Likavka – ŠK Agro Baník Dúbrava 3:2 (1:0). 250 divákov. Rozhodovali: Juríček – Rojik, Kmetík. Góly: 7. Golis, 47. a 73. Bubniak (druhý z 11m) – 80. a 83. Macek. Zostava Likavky: Bencúr – Medžo, Uličný, T. Pavlík, Bubniak, Chorváth, Sliacky (10. M. Hlinka), M. Kendera, Golis (88. J. Huba), Ruzička (K), Kondra (90. J. Krakovský).

ZOSTÁVAJÚCI JESENNÝ PROGRAM OŠK

21.9. Bešeňová – Likavka (10.30), **28.9.** Likavka – Diviaky (15.00), **5.10.** Likavka – Oravská Jasenica (14.30), **12.10.** Martin B – Likavka (14.30), **19.10.** Likavka – Turčianska Štiavnička (14.00), **26.10.** Švošov – Likavka (14.00).

Tabuľka po siedmom kole je neúplná, pretože až štyri mužstvá majú odohratých len šesť zápasov - Diviaky, Bešeňová, Lipovec a Martin B. Posledné dve uvedené tímy môžu Likavku v tabuľke preskočiť.

TABUĽKA 5. LIGY, SK. B

1. Kláštor p. Zniev	7	5	1	1	14:6	16
2. Demänová	7	5	1	1	11:4	16
3. Diviaky	6	5	1	0	12:6	16
4. Palúdzka	7	4	2	1	17:13	14
5. Oravská Jasenica	7	3	2	2	6:4	11
6. Bobrov	7	3	0	4	12:13	9
7. Turč. Štiavnička	7	2	1	4	13:12	7
8. Bešeňová	6	2	1	3	9:9	7
9. Švošov	7	2	1	4	11:13	7
10. Dúbrava	7	2	1	4	8:12	7
11. Likavka	7	2	1	4	12:20	7
12. Lipovec	6	1	3	2	6:7	6
13. Martin B	6	2	0	4	10:15	6
14. Nižná	7	1	1	5	4:11	4